

РЕЦЕНЗИЯ

по

**КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ПРОФЕСОР“ ПО МУЗИКАЛНО-СЦЕНИЧНА РЕЖИСУРА
в катедра „Музикално-сценични изкуства“, Вокален факултет
на НМА „Проф. П. Владигеров“**

- кандидат: доц. д-р ВИОЛЕТА КАРОЛЕВА ГОРЧЕВА

- рецензент: проф. д-р ИВАЙЛО СТРАШИМИРОВ КРИНЧЕВ

Образователният ценз на доц. д-р Виолета Горчева включва завършено висше образование в две академии¹ и е причина нейните професионални изяви да се развиват многопосочно - актьорско-певчески, режисура, преподавателска и научно-публицистична дейност. Последователно е била девет сезона артист-солист в Драматично-музикалния театър “Константин Кисимов”-Велико Търново, един в НМТ “Стефан Македонски”, а от 2004г. е част от академичния състав на Вокален факултет на НМА², като от 2016г. е завеждащ катедра Музикално-сценично изкуство. През 2017г. започва да преподава и в УНСС към Института по „Творчески индустрии“ по дисциплината „Бизнес в сценичните изкуства“.

¹ НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов” /специалност-“Актьорско майсторство за драматичен театър” в класа на проф. Богдан Сърчаджиев и проф. Пламен Марков/ и НМА “Проф. Панчо Владигеров”/специалност “Музикално-сценична режисура” в класа на проф. Павел Герджиков/

² **Хоноруван асистент** по специалностите “Музикално-сценична режисура” и “Актьорско майсторство”-2005г.; **Редовен асистент** по специалността “Музикално-сценична режисура”- 2007 г.; От 2008 г. е и преподавател и по дисциплината “Сценична реч”; последователно **старши асистент** и **главен асистент** през 2009 и 2010г.; а от 2012г. е **Доцент** по “Музикално-сценична режисура” и “Актьорско майсторство”

Докторската ѝ дисертация³, хабилитационният ѝ труд⁴ - предшестван от поредица публикации в специализирани издания - както и книгата „Рок операта като жанр. Теория и практика“, очертават нейния траен интерес към научни изследвания, по-специално в сферата на оперетата, мюзикъла и рок операта. В тях се допълва не много богатата информация за историческите, родствени и стилистични характеристики на тези жанрове. Важна част от представянето на кандидата е и отбелязване на активното сътрудничество и участие на Виолета Горчева в авторски колективи по изготвяне и актуализиране на множество учебни програми и ръководства на художествено-творчески проекти на НМА. Член е в състава на Научни и други журита⁵. Много от нейните студенти са действащи артисти на професионалните музикални сцени в София и страната.

Справката за приносния характер на художественотворческата и педагогическа дейност на доц. д-р Виолета Горчева обхваща периода след заемане на академичната длъжност „доцент“ през 2012г.. Съдържанието е структурирано съобразно таблицата за изискваните минимални точки, определени от постановление №122 за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, влязъл в сила от 06. 07. 2018 г.

Справката се състои се от две части: *Художествено-творческа дейност* и *Преподавателска дейност*.

³ “Синтезът на класическата и рок музиката в музикално-сценичните жанрове от началото на 70-те години на 20 век до днес”

⁴ “За някои аспекти в теоретико-практическата, режисьорска и педагогическа работа с певците-артисти“

⁵ Награди на СБТМД - Кристална лира, категория "Музикално-сценично изкуство" – 2017 и 2018г. ; "Първи Академичен конкурс за оперета и мюзикъл" - ноември 2017 г.

В първата част група „В” - Реализиран авторски продукт /показател 4/ са представени 3 постановки - мюзикъла „Достатъчно“⁶, метаморфозата в пролог, две картини и епилог „Така ли прави всяка жена“⁷ по комичната опера „Слугинята-господарка“ и мюзикъла „Малкия принц § пътуването на Розата“⁸.

Мюзикълът „Достатъчно“ може да се определи *като нетрадиционен художествено-естетически факт*⁹, поради изцяло авторското естество на творческите екипи в произведението – плод на най-младата генерация творци на българската култура. Композитор, диригент, либретист, сценографи, певци и инструменталисти в периодът на създаване и изпълнение на творбата са абсолвенти и студенти в Националната музикална академия, Националната художествена академия и НАТФИЗ.

Метаморфозата в пролог, две картини и епилог „Така ли прави всяка жена“ по комичната опера „Слугинята-господарка“ е творческа провокация в опит да се предефинира и обнови ракурсът на жанра по отношение на всичките му съставни компоненти. Тя не се опира на „печеливши“ формули за осъвременяване, и се явява едно авангардно търсене на жанрова хибридность.

Мюзикълът „Малкия принц § пътуването на Розата“, описан като *поетико-метафорична притча за Любовта, Отговорността, Свободата - да избираш - как и по какъв начин да живееш* е свободно интерпретирана

⁶ Премиерни спектакли-копродукция с Музикалния театър-София на 29 и 30 април 2014г.

⁷ Спектаклите са реализирани от учебният музикален театър на 21 и 22 май 2015 г. в голямата зала на НМА с участие на АСО

⁸ Репертоарна постановка на ДБМЦ „Стефан Македонски“ - София през Юбилейния сезон – „100г. професионална оперета“, с участието на студенти от НМА на 31.05. и 2.06.2018 г.

⁹ Вж. СПРАВКАТА ЗА ПРИНОСНИЯ ХАРАКТЕР НА ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКАТА И ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

осъвременена версия по мотиви от едноименната творба на Екзюпери. Заглавието следва каноните на жанра, като първоначалната камерна версия е преработена и допълнена. *На подготвителния етап и в хода на репетиционния процес, с оглед на режисьорското тълкуване, решение и цялостна концепция на спектакъла сюжета и фабулата са по-мащабно разгърнати, добавени са нови теми, идеи, драматургични линии и конфликти, говорният и музикален материал е разширен и обогатен като обем и експресивност. Някои от образите са преосмислени, допълнени или по-мащабно разгърнати, според новите драматични ситуации и задачи, въведени са и съвсем нови персонажи.*¹⁰

В тази група „В“/показател 4/ е посочена и режисурата и сценичната версия на оперетата „Царицата на чардаша“ от И. Калман, която е реализирана за първи път в историята на НМА през 2012г., а следващата година е включена в програмата на Националния студентски фестивал на изкуствата организиран от ЮЗУ – Благоевград като копродукция между Камерна опера-Благоевград и НМА.

Поради камерния план на сценичната версия и адаптация, който по никакъв начин не нарушава целостта и логиката на фабулата и музикално-драматургичната постройка, наред с Благоевград, постановката е реализирана съвместно със Симфониета Видин в концертната им зала.

В група „Г“/показател 13/ - водеща /или самостоятелна творческа изява/ в областта на изкуствата, която не е основен реабилитационен труд е представена режисура и сценична версия на мюзикъла „Службогонци“¹¹ с направена от режисьора преработка на либретото, включваща монолози и

¹⁰Вж. СПРАВКАТА ЗА ПРИНОСНИЯ ХАРАКТЕР НА ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКАТА И ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

¹¹ Спектаклите са реализирани през май 2013г. от УМТ, като художествено-творчески проект на НМА

сцени и отделни ядра от литературния първоизточник. *Целта е да се разгърнат и обогатят образите на героите, да се изведе значимостта на някои от случките и събитията, да се акцентира върху конфликтите и проектират посланията, но без дидактика и поучителност, а чрез ироничните стрелички, подтекстта, и най-вече чрез смеха през сълзи*¹².

Като реализиран авторски продукт е представена и режисура и сценична версия на комичната опера „Измамения кадия“¹³, която е със специално дописан пролог.

Преподавателската дейност на Виолета Горчева в НМА е изключително активна - класове по актьорско майсторство и музикално-сценична режисура, както и водене на часовете по дисциплината „Сценична реч“. Тя съумява да мотивира своите студенти, намиращи се понякога на различни стадии от своето професионално развитие и да постигне завиден финален резултат, както в семестриалните класови продукции, така и на професионалната сцена. Естествено това умение е съчетано с висока професионална компетенция и широка ерудиция.

Между приносите на представените материали бих искал особено да подчертая:

- първи реализации и участия в процеса на създаване на авторски произведения
- обединяване и работа със студентски творчески екипи от трите академии по изкуства

¹² Вж. СПРАВКАТА ЗА ПРИНОСИЯ ХАРАКТЕР НА ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКАТА И ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

¹³ копродукция между ДБМЦ „Стефан Македонски“ и Учебен оперен театър на 12 и 14 март 2014 г. Изиграни са 3 спектакъла - 2 на сцената на Музикалния театър, и един в залата на НМА.

- създаване на авторски либрета като режисьор, с добавяне на нови персонажи и ситуации, предефиниране на архетипни теми, идеи и послания, съизмерими с проблематиката на деня и съвременния човек

- създаване и актуализиране на учебни програми

В **заключение** като член на Научното жури убедено препоръчвам на доц. д-р Виолета Каролева Горчева да бъде присъдена академичната длъжност **„Професор“** по музикално-сценична режисура.

/проф. д-р Ивайло Кринчев/